

Vlaams
Parlement

vergadering **C140**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed

van 1 maart 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Jan Van Esbroeck aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de oprichting van een Catalaans ministerie van Buitenlandse Zaken in Catalonië – 1279 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de inzet van culturele blauwhelmen in conflictgebieden – 1223 (2015-2016)	4
VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het EU-US Privacy Shield – 1181 (2015-2016)	7
VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de opvolging van de resolutie betreffende het ethisch verantwoord en duurzaam ondernemen, in het kader van het Bangladesh-charter – 1230 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de stand van zaken van de resolutie betreffende het ethisch verantwoord en duurzaam ondernemen – 1298 (2015-2016)	12
VRAAG OM UITLEG van Vera Jans aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over een gezinsvriendelijk personeelsbeleid ten aanzien van vertegenwoordigers van Vlaanderen in het buitenland – 1234 (2015-2016)	18
VRAAG OM UITLEG van Karim Van Overmeire aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het onderscheid in missies, zoals toegelicht door de federale staatssecretaris voor Buitenlandse Handel op de Belgische diplomatieke dagen – 1280 (2015-2016)	22

VRAAG OM UITLEG van Jan Van Esbroeck aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de oprichting van een Catalaans ministerie van Buitenlandse Zaken in Catalonië – 1279 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Van Esbroeck heeft het woord.

Jan Van Esbroeck (N-VA): Minister-president, de Catalaanse regionale regering besliste in januari tot de oprichting van een eigen ministerie van Buitenlandse Zaken, net zoals we er in Vlaanderen één hebben en we bezig zijn met de oprichting van zo'n ministerie. Het ministerie moet de belangen van de toekomstige republiek in Europa en de wereld verdedigen. Gewezen Europarlementslid Raul Romeva werd aangeduid als hoofd van het departement. Ik heb de man mogen ontmoeten en hij is zeer aangenaam en gedreven.

De centrale Spaanse regering vindt dat het initiatief buiten de bevoegdheden van de regionale overheid valt en dat de bevoegdheid op het vlak van internationale betrekkingen uitsluitend bij de nationale overheid ligt. De centrale regering in Madrid stapte daarom naar het Grondwettelijk Hof dat de werking van het ministerie voor vijf maanden schorste.

De hele actie en het niet aanvaarden door de Spaanse overheid van democratische verkiezingen in Catalonië baren me enige zorgen. Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering aangaande de opschorting van het Catalaanse ministerie van Buitenlandse Zaken? Zal de Vlaamse Regering een signaal geven aan de Spaanse overheid of de Catalaanse minister van Buitenlandse Zaken?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Van Esbroeck, op 22 januari 2016 heeft de regering in Madrid beroep aangetekend bij het Spaans Grondwettelijk Hof strekkende tot nietigverklaring van het Catalaans decreet tot oprichting van het Catalaanse ministerie van Buitenlandse Zaken. Dat beroep is aangetekend op grond van artikel 161.2 van de Spaanse Grondwet. Dat artikel stelt dat de Madrileense regering beroep kan aantekenen bij het constitutioneel hof tegen "provisions and resolutions adopted by the bodies of the self-governing communities". Dat brengt bij ontvankelijkheid de automatische schorsing mee totdat het Grondwettelijk Hof zich uitgesproken heeft. Dat moet gebeuren in een periode van niet meer dan vijf maanden.

Het gaat dus om een intern juridisch-constitutionele aangelegenheid, zoals dat bij ons ook gebeurt. Decreten kunnen hier ook worden aangevochten door de Federale Regering en omgekeerd kunnen wetten worden aangevochten door de deelstaatregeringen. Dit is een intern Spaanse aangelegenheid waar de Vlaamse Regering zich niet over uitspreekt en zich niet over uit te spreken heeft. Dat belet niet dat we de relaties met de Generalitat nauw blijven behartigen.

Er zijn sinds de jaren negentig zeer nauwe politieke contacten. Een eerste samenwerkingsovereenkomst werd gesloten op 20 februari 2008. De respectieve departementen die ik 'Buitenlandse Zaken' zal blijven noemen, coördineren de samenwerkingsacties. Tot nu toe is daar door Madrid op geen enkele manier een probleem van gemaakt. Blijkbaar heeft het nu te maken met het feit dat de nieuwe Generalitat het departement Buitenlandse Zaken – net zoals ik heb gedaan – wil upgraden naar een volwaardig ministerie van Buitenlandse Zaken. Dat heeft geleid tot de procedure.

Zoals gezegd, is dit een constitutioneel interne aangelegenheid waar wij ons niet over uit te spreken hebben. In de feiten zal aan het buitenlands beleid van Catalonië niet zoveel veranderen. De naam op zich zal – neem ik aan – niets veranderen aan het feit dat Catalonië een zeer voluntaristisch buitenlands beleid zal blijven voeren en specifiek in de relaties tot Vlaanderen een zeer warm en nauw samenwerkingsbeleid.

De voorzitter: De heer Van Esbroeck heeft het woord.

Jan Van Esbroeck (N-VA): Minister-president, het ging mij er vooral om dat de houding van de Vlaamse Regering en de onderlinge verhouding tot Catalonië niet zouden veranderen naar aanleiding van dit soort Spaanse interne juridische onenigheden. Het verheugt me dat we onze relaties met Catalonië zullen behouden en verder zullen uitbouwen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de inzet van culturele blauwhelmen in conflictgebieden – 1223 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Voorzitter, minister-president, op 15 februari ondertekenden de Italiaanse minister van Buitenlandse Zaken Paolo Gentiloni en UNESCO's directeur-generaal Irina Bokova een overeenkomst waarin Italië zich engageerde om een taskforce op te richten in het kader van het UNESCO Unite4-Heritage-project. Die zal bestaan uit een zestigtal mensen met daarin kunsthistorici, restaurateurs en militaire politie. Hun taak bestaat uit het beschermen dan wel redden van cultureel erfgoed in conflictgebieden. De pers gebruikte het beeld van culturele blauwhelmen.

Gezien de recente dramatische ontwikkelingen op dit vlak ontwikkelden de lidstaten van de UNESCO een strategie voor een betere bescherming van het erfgoed in conflictgebieden. Op een UNESCO-conferentie in november 2015 werden de lidstaten opgeroepen om actief bij te dragen om die strategie te implementeren, en met name de snelle inzet van experts te overwegen. Italië is het eerste land dat op die oproep ingaat en Irina Bokova hoopt dat andere landen zullen volgen.

U hebt aan uw onroerenderfgoedbeleid altijd een internationale dimensie gegeven, onder andere door de opvolging en implementatie van de culturele conventies bij de UNESCO te benadrukken. In uw beleidsnota stelt u terecht dat het Vlaamse erfgoedbeleid zich positioneert in een brede en internationale context.

De overeenkomst rond het Vlaamse Unesco Trustfonds, beheerd door het Departement internationaal Vlaanderen (DiV), biedt perspectief op de inzet van Vlaamse expertise in het buitenland en voorziet ook in middelen voor projecten die inspelen op de actualiteit. In een antwoord op een eerdere vraag hierover zei u dat Vlaanderen ook aparte middelen uittrekt om bedreigd erfgoed te helpen beschermen.

In een antwoord op een schriftelijke vraag van collega Soens hebt u geantwoord dat u het onderzoek van de UNESCO naar de haalbaarheid van een dergelijke taskforce zou afwachten. U hebt erop gewezen dat het de federale overheid is die zich op dat vlak internationaal moet engageren.

Minister, zal Vlaanderen gevolg geven aan de oproep van mevrouw Bokova om een groter engagement op te nemen omtrent een betere bescherming van erfgoed in conflictgebieden, naar het voorbeeld van Italië? Waaruit zou dat grotere Vlaamse engagement dan bestaan? Bent u van plan om hierover met de federale overheid te overleggen? Ziet u in de urgentie van de problematiek van bedreigd erfgoed, met name in de conflictgebieden in het Midden-Oosten, reden om het Vlaams Unesco Trustfonds te herzien en nieuwe accenten te leggen?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, collega Van Werde, het is zo dat Vlaanderen een almaar groter engagement opneemt via het Vlaams Unesco Trustfonds, met focus op erfgoed als hefboom voor duurzame ontwikkeling en vredesopbouw. Een van de zeven aandachtspunten in de Unite4Heritage-campagne is bewustmaking bij het grote publiek. Ik verwijs naar het netwerkevenement dat wij georganiseerd hebben: 'Heritage under Attack: Flanders, EU and UNESCO Unite4Heritage' en de tentoonstelling 'Culture under Attack' die de Vlaamse Unesco Commissie in samenwerking met de Nederlandse Unesco Commissie heeft opgezet. De Vlaamse Unesco Commissie organiseerde ook samen met haar Nederlandse collega een model 'UNESCO voor scholieren' met als titel 'Cultureel erfgoed in Syrië en Irak'.

Momenteel bekijken mijn diensten de mogelijkheid om samen met het UNESCO-verbindingskantoor in Brussel een conferentie op te zetten over cultuur en conflict. Ik verwijs naar wat we eerder al hebben verricht in het kader van het project 'Rallying the International Community to Safeguard Syria's Cultural Heritage'. Onze bijdrage was – ik mag dat in alle bescheidenheid zeggen – doorslaggevend voor het mobiliseren van EU-financiering. Ik heb dat in de commissie gebracht. Op die manier hebben we een groot hefboomeffect gecreëerd.

Wat het Italiaanse initiatief betreft, moeten we ons ervan bewust zijn dat we dat in Vlaanderen niet zomaar kunnen overnemen. Veiligheid en Defensie zijn en blijven federale aangelegenheden. Wij hebben onze boswachters, maar dat is het dan ook. Het doel van de Italiaanse taskforce paste binnen de internationale actie tegen terrorisme. Het is heel duidelijk dat het luik Defensie heel zwaar doorweegt in de doelstellingen van de taskforce. Ongeveer dertig Italiaanse agenten van de Carabinieri per la Tutela del Patrimonio Culturale zullen focussen op de bestrijding van misdaad in de kunstsector. Daarvoor werken ze samen met Interpol. Dat is uiteraard zeer nuttig in het kader van de strijd tegen de vernietiging van cultureel erfgoed.

Hoezeer dat initiatief van Italië op waardering mag rekenen, toch mogen we niet vergeten dat er al een bestaand multilateraal instrument is voor de financiering van erfgoed in nood. Ik verwijs naar het Heritage Emergency Fund. In mei 2015 naar aanleiding van de aardbeving in Nepal droeg Vlaanderen 25.000 dollar vanuit het Trustfond bij tot dit 'special account for support to countries in post-conflict and post-desaster situations'. Die middelen werden gebruikt voor een UNESCO-missie naar de plaats van de ramp.

Ik stel dus vast dat Italië met deze taskforce toch een nieuw instrument heeft gecreëerd, misschien gedeeltelijk parallel aan dit multilateraal instrument. Oké, het gaat hier over gewapende mensen, strijdkrachten, maar je kunt de vraag stellen of het niet beter zou zijn om dat te integreren in het multilaterale instrument dat bestaat, dat ook optreedt bij andere rampen zoals aardbevingen, overstromingen en dergelijke meer. Misschien was het beter geweest om te kijken of er geen inkadering moest gebeuren.

Ik wil wel graag gehoor geven aan de algemene oproep van directeur-generaal Bokova. Veiligheidspersoneel kunnen we dus niet leveren, maar misschien is er

internationaal wel vraag naar civiel personeel, denk aan archeologen, geschiedkundigen en wetenschappers. Als we vanuit Vlaanderen een bijdrage kunnen leveren, moeten we verder in die richting kijken. In het verleden financierde Vlaanderen ook al een Vlaamse expert uit de KU Leuven om deel te nemen aan een expertmeeting voor het behoud van Werelderfgoed in Angkor in Cambodja.

Ik zal mijn diensten de opdracht geven om deze mogelijkheid af te toetsen met de expertise die we hebben in Vlaanderen, onder meer via de Vlaamse Unesco Commissie. Zo kunnen we nagaan in welke mate Vlaamse experts internationaal een meerwaarde kunnen bieden. In die commissie zitten zoals u weet niet enkel vertegenwoordigers van de verschillende betrokken beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid, maar ook experts.

Ik vraag mijn diensten om deze kwestie te agenderen op de werkgroep cultuurgoederen van de Interministeriële Commissie voor Humanitair Recht (ICHR). Ik denk dat de oproep van mevrouw Bokova daar een bijkomend argument kan zijn om zeker blijvend in te zetten op de bestrijding van de illegale handel van cultuurgoederen.

De huidige overeenkomst, ondertekend op 2 november 2010, biedt al de mogelijkheden om in te spelen op de problemen van bedreigd erfgoed in het Midden-Oosten. Ik heb al verwezen naar de cofinanciering die ik gedaan heb voor het project 'Rallying the International Community to Safeguard Syria's Cultural Heritage'. Voor de nieuwe overeenkomst, die bekrachtigd is door de Vlaamse Regering op 30 oktober 2015, is de expliciete keuze gemaakt om 20 procent van het budget te reserveren voor actuele noden. Dit laat toe om projectvoorstellen die niet strikt binnen het geografische prioriteitsgebied van Zuidelijk Afrika, onze ontwikkelings-samenwerkingspartners, vallen, toch ook in overweging te kunnen nemen.

We hebben het in deze commissie al uitvoerig gehad over de nieuwe overeenkomst met UNESCO. Ik heb op 14 april een ontmoeting met mevrouw Bokova in Parijs om de nieuwe overeenkomst formeel te ondertekenen. Zij is een van de grote kandidaten om secretaris-generaal van de UNO te worden.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Ik kijk uit naar de uitslag van het onderzoek dat u zult laten voeren. We moeten het onder de aandacht blijven houden. Het is niet omdat we nu minder nieuwsberichten horen over de vernietiging van cultureel en historisch erfgoed dat het probleem niet even actueel blijft als een paar maanden geleden. Ik dank u voor uw antwoord, minister-president.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Ik dank mevrouw Van Werde voor de vraag. Het is een interessant initiatief van Italië. Het kan positieve effecten hebben en de aandacht nog een keer vestigen op de vernietiging van het werelderfgoed. Dat is een hedendaagse problematiek naast het grote menselijk leed. De vraag blijft hoe dat in de praktijk zou kunnen werken.

Verschillende legers krijgen de situatie in de getroffen gebieden niet onder controle. Het erfgoed wordt net vaak aangevallen door de bekendheid ervan en omdat de buit vaak wordt gebruikt om het conflict verder te financieren. Hoe kan dat in de praktijk werken? Ik ben alleszins tevreden met uw antwoord, minister-president, dat u gaat onderzoeken hoe Vlaanderen daar zijn steentje aan kan bijdragen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het EU-US Privacy Shield – 1181 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): We hebben de afgelopen tijd de nadruk gelegd op de TTIP-onderhandelingen (Transatlantic Trade and Investment Partnership) met Amerika, maar er is nog een aspect dat onze aandacht verdient. Wie de materie van dichtbij volgt in de Europese Commissie, binnen de bedrijven en de kamers van koophandel, heeft dit wel hoog op de agenda staan. We leven in een economie waar data-uitwisseling steeds belangrijker wordt om die economie draaiende te houden. Voor bedrijven is het essentieel geworden: data verzamelen en uitwisselen, data verwerken en beheren. Op dat punt zat er een haar in de boter.

Naar aanleiding van de zaak-Schrems vernietigde het Europees Hof van Justitie het zogenaamde Safe Harborakkoord tussen de EU en de Verenigde Staten dat in een regeling voorzag met betrekking tot de transfer van data naar de VS. Het Hof oordeelde dat het Safe Harborakkoord niet voldoende kon garanderen dat de persoonsgegevens van Europese burgers op een even veilige wijze konden worden verwerkt in de VS zoals dit reeds het geval is in de EU, waar de bescherming hopelijk adequaat is, ik heb niet direct redenen om daar vragen bij te stellen. Het ging vooral over de veiligheid in de Verenigde Staten.

Hierdoor dreigde de gegevenstransfer in de illegaliteit te verzinken, waardoor ondernemingen die handel drijven tussen de continenten, in de onzekerheid verkeerden over de wettelijkheid van hun dataflows. Daarnaast verhoogden de Europese privacycommissarissen de druk op de Europese Commissie door te eisen dat er een nieuw akkoord zou komen voor 31 januari 2016.

In de loop van februari sloten de VS en de EU een nieuw akkoord dat voortaan door het leven zal gaan als het EU-VSA Privacy Shield. Dit nieuwe kader, dat voorlopig de grote hoofdlijnen schetst, moet een betere bescherming voor de privacy van de Europese burgers bieden. Zo krijgt de Amerikaanse overheid geen algemeen inzagerecht meer. Dit is natuurlijk een heel gevoelige materie, want ook als ze het niet vragen, blijken ze dat toch vaak te doen. Mits de naleving van strikte voorwaarden en binnen een vooraf uitgetekend kader kan ze, zoals overigens in Europa, de inzage van bepaalde data vragen. In het kader van een terrorisme-onderzoek of justitiële opsporingen enzovoort moet dat wel mogelijk zijn: dan zijn er procedures aan gekoppeld. Maar ook ondernemingen zullen voortaan binnen een strikte timing klachten inzake het beheer van data moeten beantwoorden.

Minister-president, het EU-US Privacy Shield is een voorlopige overeenkomst die de komende maanden in een akkoord of 'adequacy decision' zal worden gegoten. Dit is vooral belangrijk voor de bedrijven die een beroep willen doen op het gelijkwaardigheidsprincipe voor de doorgifte van persoonsgegevens naar de VS. Op welke wijze zult u er bij de Europese Unie op aandringen om zo spoedig mogelijk tot een definitief juridisch akkoord te komen teneinde de rechtszekerheid voor de Vlaamse bedrijven te garanderen? Is een ratificatie van dit akkoord door de EU-lidstaten vereist? Zo ja, op welke wijze zal Vlaanderen hierbij betrokken worden? Zo neen, op welke wijze hebben de EU-lidstaten enige controlemogelijkheid in deze?

Welke implicaties heeft deze nieuwe overeenkomst voor de handelsbetrekkingen met de VS? Op welke wijze zal de Vlaamse overheid onze bedrijven informeren over de nieuwe verplichtingen die met dit akkoord gepaard gaan?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: De Oostenrijkse rechtenstudent Maximiliaan Schrems schrijft momenteel geschiedenis met het arrest van 15 oktober 2015. Het heeft in elk geval grote Europese internationale weerklank gekregen. Het Hof heeft beslist met betrekking tot de vraag of een nationale toezichthouder onderzoek mag doen. Het High Court of Ireland, het Ierse hooggerechtshof, daar was de zaak aanhangig gemaakt, had gevraagd of de beschikking van de Europese Commissie tot gevolg had dat de nationale toezichthouder een klacht dat een derde land geen waarborgen voor een passend beschermingsniveau bood, niet mocht onderzoeken en niet voor zover nodig de opschorting van de omstreden gegevensdoorgifte mocht gelasten.

Ik vat samen in drie puntjes. Het Hof oordeelt dat het bestaan van een beschikking van de Commissie waarbij wordt geconstateerd dat een derde land waarborgen voor een passend niveau van bescherming van de doorgegeven persoonsgegevens biedt, de bevoegdheden van de nationale toezichthouders op grond van het handvest van de grondrechten van de EU en de richtlijn niet teniet kan doen of beperken. Dat is zeer belangrijk, dat was de eerste principiële vraag die gesteld werd.

Ten tweede, zelfs in het geval van een beschikking door de Commissie zijn de nationale toezichthoudende autoriteiten waarbij een verzoek is ingediend, verplicht om in volledige onafhankelijkheid te onderzoeken of de doorgifte van de gegevens van een persoon naar een derde land in overeenstemming is met de vereisten van een richtlijn.

Ten derde, wanneer een nationale autoriteit of de persoon die zich tot de nationale autoriteit heeft gewend, van mening is dat een beschikking van de Commissie ongeldig is, moet deze autoriteit of persoon zich tot de nationale rechter kunnen richten, zodat die wanneer hij eveneens twijfelt over de geldigheid van de beschikking van de Commissie, de zaak naar het Hof van Justitie kan verwijzen. Het is dus in laatste instantie aan het Hof om te beslissen of een Commissiebeschikking geldig is of niet. Dit is toch wel een zeer belangrijk principieel arrest, zeker wanneer het gaat over de privacybescherming. Het was een jonge rechtenstudent die op Facebook zat sinds 2008 en die naar het Iers Hooggerechtshof gestapt is.

De Commissie heeft op 2 februari 2016 aangekondigd dat de Europese Unie en de Verenigde Staten een politiek akkoord hebben bereikt. Dit akkoord is een belangrijke stap, ook voor Vlaanderen, omdat wij uiteraard al heel lang de digitale cyberspacetrein hebben genomen en omdat wij ook meegaan in alle recente en minder recente evoluties ter zake. Op 29 februari 2016, gisteren dus, presenteerde de Europese Commissie de juridische teksten die bij het politiek akkoord van 2 februari 2016 horen. Die teksten worden nu aan een interne EU-procedure onderworpen.

In haar persbericht van gisteren gaf de Europese Commissie vier krachtlijnen van het politieke akkoord aan.

Ten eerste zullen er strenge verplichtingen zijn voor Amerikaanse bedrijven die data van EU-onderdanen naar de VS importeren. De bedrijven die dergelijke informatie willen importeren, zullen zich moeten registreren. Het Department of Commerce zal een effectief supervisiemechanisme installeren om erop toe te zien dat deze bedrijven de privacyprincipes die ze onderschrijven door zich te registreren ook daadwerkelijk toepassen. Amerikaanse bedrijven zullen daarbij rekening moeten houden met de beslissingen van de Europese gegevensbeschermingsautoriteiten.

Ten tweede heeft de VS voor het eerst schriftelijke garanties gegeven dat de toegang van de Amerikaanse inlichtingendiensten tot die overgedragen data onderworpen is aan duidelijke voorwaarden, beperkt is in de tijd, dat daar toezicht op is, en dat er bovendien ook een beroepsmogelijkheid is ingeschreven. De vandaag al

beschikbare schriftelijke garanties zijn gisteren samen met de juridische teksten van het akkoord vrijgegeven. Ze staan allemaal op de website van de Europese Commissie. Het gaat om tweehonderd pagina's. Ik heb ze natuurlijk de hele nacht door gelezen om u hier van antwoord te kunnen dienen.

Ten derde krijgen de EU-burgers een effectieve bescherming en de mogelijkheid om misbruiken aan te klagen. In eerste instantie zal er een geschillenbeslechtingmechanisme binnen de bedrijven gecreëerd worden. De EU-burgers wordt tevens de mogelijkheid geboden om via hun nationale gegevensbeschermingsautoriteit onbehandelde klachten onder de aandacht van het Amerikaanse Department of Commerce en de federale Trade Commission te brengen. Indien dit niet tot resultaat leidt, wordt een – last resort – arbitragesysteem ingeschreven.

Ten vierde wordt een jaarlijkse evaluatie van het EU-US-akkoord ingeschreven, waarbij beide partijen de effectiviteit van het akkoord nagaan.

Uit dit alles, mijnheer Kennes, mag blijken dat het hier voornamelijk gaat om maatregelen die de Amerikaanse partners, bedrijven en inlichtingendiensten moeten nemen om databescherming te garanderen. Dit voorgestelde akkoord heeft tot doel te remediëren aan de tekortkomingen van het 'Veilige Haven'-besluit: onvoldoende verplichtend karakter voor Amerikaanse bedrijven om de nodige gegevensbeschermingsgaranties in te bouwen; beperkte controle door Amerikaanse overheidsdiensten op de naleving van deze garanties; gebrek aan beperking op de toegang tot EU-persoonsgegevens voor de Amerikaanse inlichtingendiensten; afwezigheid van beroepsmogelijkheden; afwezigheid van evaluatie van de effectiviteit van het akkoord. Die tekortkomingen werden door de Europese Commissie in november 2013 impliciet gesignaleerd in de Commissiemededeling 2013/846, getiteld 'Herstel van vertrouwen in de gegevensstromen tussen de EU en de VS', en bevestigd in het arrest van het Europees Hof van Justitie van 6 oktober 2015.

Van een echt akkoord is pas sprake wanneer de Europese Commissie unilateraal een adequaatheidsbesluit aanneemt, waarbij wordt erkend dat het nieuwe VS-kader in verband met privacy en databehandeling door een derde land adequate bescherming biedt. Deze unilaterale beslissing zal niet vertaald worden in een internationale overeenkomst die ter ratificatie moet worden voorgelegd.

Voorafgaand aan het adequaatheidsbesluit geldt echter een interne EU-procedure die voorschrijft dat: ten eerste de Europese Commissie de juridische vertaling van het politiek akkoord aan de nationale privacycommissies van de 28 lidstaten voor niet-bindend advies moet voorleggen; ten tweede komt het, na dit advies, de vertegenwoordigers van de 28 lidstaten toe om via de zogenaamde onderzoeksprocedure een opinie aan de Commissie te bezorgen; ten derde, enkel indien een gekwalificeerde meerderheid van lidstaten zich tegen het voorstel van adequaatheidsbesluit uitspreekt, moet de Europese Commissie haar voorstel opnieuw aanpassen; ten vierde, na het doorlopen van deze procedure komt het de Europese Commissie toe om via een adequaatheidsbesluit het akkoord tussen de VS en de EU unilateraal te bekrachtigen.

Sinds dat arrest van 6 oktober 2015 heeft de Europese Commissie belangrijke stappen gezet. Nu moet worden nagegaan of de voorgestelde teksten daadwerkelijk tegemoetkomen aan de tekortkomingen die ik heb genoemd. Het niet-bindende advies van de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten zal hierbij een heel belangrijk element zijn, dat bij een eventuele nieuwe rechtszaak voor het Hof van Justitie zeker in overweging zal worden genomen.

Voor ons land neemt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, ook de Privacycommissie genoemd, deze rol waar. Drie leden van deze commissie behoren ook tot de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

Het lijkt dus in deze fase gepast om te zeggen dat dit op het eerste gezicht een grote verbetering is, met tal van waarborgen, transparantie, toezicht- en controlemogelijkheden, beroepsmogelijkheden, opvolging door de beide partners, beperkte toegang voor wat betreft de inlichtingendiensten, enzovoort. Maar we moeten nog altijd de nodige voorzichtigheid aan de dag leggen. Het is nog te vroeg om daar een globaal oordeel over uit te spreken. De specialisten ter zake en de Privacycommissie moeten daarover nog hun licht laten schijnen.

Vanuit Vlaanderen wordt de verdere uitrol van dit raamakkoord opgevolgd door de algemene vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering bij de EU. De betrokken beleidsdomeinen zijn Internationaal Vlaanderen en de Dienst Kanselarij en Bestuur. Wij leggen tevens de nodige contacten met de federale vertegenwoordiger van Justitie, die uiteraard in eerste instantie het dossier opvolgt.

Een validatie van de overeenkomst zorgt voor rechtszekerheid. Er is formeel geen band met het TTIP. Het Europees Parlement heeft eerder wel een oplossing voor de privacy van de gegevens van de Europese burgers als randvoorwaarde naar voren geschoven vooraleer het parlement het definitieve TTIP zal goedkeuren. Dit is expliciet opgenomen in aanbeveling XIII van de resolutie van het Europees Parlement met betrekking tot het TTIP.

Op grond van de informatie die de Europese Commissie ter beschikking heeft gesteld, zullen vooral Amerikaanse bedrijven aan nieuwe verplichtingen worden onderworpen. Het is in eerste instantie aan het Amerikaanse Department of Commerce en aan de Amerikaanse inlichtingendiensten om erop toe te zien dat de afspraken over gegevensbescherming uit het akkoord tussen de VS en de EU daadwerkelijk worden nageleefd. De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer – voor Vlaanderen zijn het, in het bijzonder, de leden van de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer die deel uitmaken van de Privacycommissie – is het best geplaatst om juiste informatie over dit akkoord ter beschikking te stellen zodra de teksten op EU-niveau finaal bekrachtigd zullen zijn.

Mochten er over dit thema vragen rijzen vanuit Vlaamse bedrijven die in een VS-EU-context opereren, dan kunnen die bedrijven via Internationaal Vlaanderen of via Flanders Investment and Trade de nodige contacten leggen met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Het akkoord heeft uiteraard in eerste instantie betrekking op Amerikaanse bedrijven die in het derde land over die data beschikken en op de controle daarop.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Minister-president, dank u voor dit uitgebreide antwoord. U hebt de problematiek goed geschetst en de tekortkomingen bij naam genoemd, zoals zij door onder andere de Europese Commissie en het Hof van Justitie werden blootgelegd. Het is goed zowel voor de bescherming van de levenssfeer, maar ook voor de handel en de contacten dat daarover duidelijke afspraken worden gemaakt. Ik begrijp dat er niet direct sprake is van een ratificatie, maar dat het nu in de eerste plaats de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten zullen zijn die daarover 28 adviezen zullen moeten afleveren. Alleen een gekwalificeerde meerderheid zou kunnen leiden tot een aanpassing.

Ik neem aan dat het grondig is aangepakt. We zullen het afwachten. Minister-president, u pleit voor voorzichtigheid. Ik wil u daarin zeker bijtreden. Ook al kunnen we ervan uitgaan dat er een verbetering in zit, we moeten toch altijd voorzichtig blijven en de specialisten op dat punt hun werk laten doen.

Ik heb in het begin de link met het TTIP gemaakt. Die link is ook gemaakt op het niveau van het Europese Parlement. Het zit in dezelfde sfeer. Het is alleen een specifiek

aspect. Deze zaken zijn heel grondig aangepakt. Ik hoop dat dit mee een goed kader kan bouwen, een kader van vertrouwen om ook andere dossiers verder aan te pakken.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): De vraag van de heer Kennes is zeer terecht. Dit heeft inderdaad linken met het TTIP en de privacybescherming die daar aan de orde is. Minister-president, uw antwoord heeft mij gerustgesteld.

Minister-president Geert Bourgeois: Dat komt in het verslag, mevrouw Turan. Het is de allereerste keer. Maar nu volgt de 'maar'.

Güler Turan (sp.a): U hebt zelf gezegd dat de jonge student Schrems geschiedenis heeft geschreven. Maar we zouden niet willen dat hij het nog eens herhaalt. Er is nu inderdaad een politiek voorstel, dat al dan niet met juridische teksten is voorgelegd. De kritiek is even snel opnieuw opgekomen. Er zijn mensen die zeggen dat dit gewoon een dressing is van hetzelfde en dat de garanties geen garanties zijn. Dat zijn ook argumenten, die nu ontwikkeld zijn op basis van het voorliggende voorstel. Ik ben het met u eens, samen met de heer Kennes, om de experts in dezen hun werk te laten doen en vooral ook dat de experts van de privacycommissies van de verschillende lidstaten zich over de adequaatheidsprocedure buigen en adviezen mogen geven. Ik denk dat u terecht de Vlaamse afvaardigingen daarop kunt wijzen, dat ze de procedure verder opvolgen. De tweehonderd pagina's die u of uw kabinet vannacht heeft gelezen, heb ik nog niet gelezen. Ik heb de reacties erop gezien. Als dat door onze experts wordt opgevolgd, wil ik er zeker van uitgaan dat daarop de gepaste reacties zullen komen.

Ik heb wel een bijkomende vraag. Het heeft toch wat geduurd om ons deze procedure uit te leggen. Dit is een tijdelijke oplossing. De vraag is hoelang zo'n adequaatheidsprocedure duurt, als er 28 lidstaten zijn die met hun privacycommissies allemaal niet-bindende adviezen moeten geven. Hoe snel zal dat zijn?

Het Safe Harborakkoord werd terecht afgeschoten. Dat was duidelijk een falende bescherming van de persoonlijke gegevens: enerzijds door gebruik van de Amerikaanse inlichtingendienst, om veiligheidsredenen, maar anderzijds ook vanwege commerciële doeleinden van Amerikaanse bedrijven. Met de adequate oplossing die er nu zal komen, zal er ook met betrekking tot het TTIP rekening moeten worden gehouden. De privacyrechten van de EU-burgers en -bedrijven moeten fundamenteel en met voldoende garanties geregeld worden.

Ik wacht de procedures af, en ook de adviezen van de experts, die hopelijk ook de input vanuit Vlaanderen zullen geven. Hopelijk zullen we dit in de commissie nog bespreken vooraleer dit naar het federale niveau gaat, om dan verder te worden overgemaakt. We moeten in deze commissie afspreken hoe we dit zullen opvolgen.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik heb gezegd dat het een gekwalificeerde meerderheid moet zijn. Als 45 procent van de EU-bevolking en de meerderheid van de lidstaten tegen zijn, kan er geen akkoord tot stand komen.

Ik ben uiteraard bereid om tekst en uitleg te geven bij deze materie, die mij bijzonder interesseert. Maar dit is een parlementaire instelling. Ik heb geen voorstel te doen aan de Privacycommissie. Voorzitter, ik neem aan dat deze commissie gerechtigd is om hier de drie federale leden van de Privacycommissie die ook deel uitmaken van de Vlaamse Toezichtcommissie te horen.

Ik heb net aan onze directeur Europa binnen de permanente vertegenwoordiging gevraagd wat de termijn is. Hij kent die nog niet. Er is nog maar pas een beslissing genomen. Er was aangedrongen om snel tot een beslissing te komen, en die is gisteren gevallen, op een schrikkel dag: 29 februari. De periode kan een tot anderhalve maand zijn, maar het zal allicht snel gaan. Het zal zaak zijn om contact te nemen. Ik ben maar minister. Het parlement is baas van die toezichtcommissie. U kunt aan uw instellingen vragen wat u wilt. Het staat u vrij om dat te doen.

Het is belangrijk dat er een debat over wordt gevoerd. Er zijn nu al heel kritische stemmen. Ik heb gesproken van de nodige voorzichtigheid, maar om nu te zeggen dat dit geen stap vooruit is ... Ik denk niet dat de commissie zich kan veroorloven om copy-paste te doen van de Safe Harbor, dat vernietigd is en de toets niet heeft doorstaan. Naar mijn aanvoelen zitten er in de principes grote stappen vooruit, maar veel hangt af van de teksten. Uiteraard kan het zijn dat die Maximilian nog een tweede keer naar het Europees Hof trekt. We leven nu eenmaal in een rechtsstaat, ook op Europees vlak. Wie weet streeft hij wel onsterfelijke roem na.

De voorzitter: Het staat de leden vrij om een dergelijk initiatief voor te stellen.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de opvolging van de resolutie betreffende het ethisch verantwoord en duurzaam ondernemen, in het kader van het Bangladesh-charter – 1230 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de stand van zaken van de resolutie betreffende het ethisch verantwoord en duurzaam ondernemen – 1298 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, minister-president, na de Rana Plaza-ramp met dodelijke slachtoffers in de Bengaalse textielindustrie werd in mei 2013 het zogenaamde Bangladesh-charter (Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh) opgemaakt. Met dit akkoord tussen merken, retailers en syndicale organisaties verbonden de ondertekenaars zich ertoe om binnen een periode van vijf jaar een programma op te zetten voor een veilige werkomgeving. Verschillende bekende kledingketens ondertekenden dit charter.

Uit recente berichten blijkt dat het renovatieprogramma bij de toeleveranciers van de grootste inkoper in Bangladesh echter zware vertraging oploopt. Van de 32 leveranciers van de kledingketen respecteert slechts één het afgesproken renovatieschema. Als ontwikkelingsland heeft Bangladesh een belasting- en quota-vrije toegang tot de Europese markt en is het ertoe gebonden om enkele verdragen van de Verenigde Naties en de Internationale Arbeidsorganisatie met betrekking tot mensen- en arbeidsrechten te implementeren.

Ook in landen als Pakistan, Indonesië, Cambodja en Birma – het zijn er ongetwijfeld meer want het is geen exhaustieve lijst – werken mensen nog altijd in onveilige en erbarmelijke omstandigheden aan een ondermaats of zelfs onleefbaar loon. Ook andere arbeidsrechten worden vaak geschonden zoals het recht op vakbondsvrijheid en het recht om collectief te onderhandelen met de werkgevers.

Het Vlaams Parlement nam in 2015 naar aanleiding van de tweede herdenking van de instorting van het Rana Plaza-gebouw en ter opvolging van de voortgang van het Bangladesh-charter een resolutie aan. Daarin vragen we de Vlaamse Regering onder meer om de Bengaalse overheid aan te sporen om de arbeidswetgeving aan te passen, met betrekking tot het recht op vereniging en cao's, alsook de implementatie van andere overeenkomsten van de Internationale Arbeidsorganisatie. Er werd ook gevraagd om het thema onder de aandacht te brengen van Flanders Investment & Trade (FIT) in het kader van de internationaliseringsstrategie. Er werd gevraagd om samen met de federale overheid de sectorfederaties aan te moedigen hun leden uit de textielindustrie te doen toetreden tot dit Bangladesh-charter en tot de Fair Wear Foundation. De resolutie stelde voor om Vlaamse bedrijven die hier een voorbeeldrol vervullen, zichtbaarheid te geven. Er wordt de Vlaamse Regering ook gevraagd om aan de federale overheid te vragen om de Europese richtlijn rond niet-financiële rapportering tijdig om te zetten.

In zijn beleidsbrief 2015-2016 heeft de minister-president een stand van zaken gegeven van de uitvoering van deze resolutie. Hij verwijst naar een actieprogramma van FIT inzake maatschappelijk verantwoord internationaal ondernemen en naar het nieuwe decreet Ethisch Verantwoord Ondernemen, waarbij zowel het binnenlandse als buitenlandse netwerk wordt gevraagd bij te dragen aan duurzaamheid, aan het duurzaam bevorderen van export, aan de internationalisering van ondernemingen en het duurzaam stimuleren van economische groei. Daarbij staat ethisch en duurzaam ondernemen voorop.

Minister-president, hebt u al een overleg gehad met de federale overheid over de aanbevelingen in de resolutie die samenwerking met de federale overheid vereisen? Wat is het resultaat hiervan? Welke Vlaamse bedrijven zijn toegetreden tot de genoemde akkoorden en hoe wilt u dit verder stimuleren? Zijn er ten opzichte van het overzicht dat u reeds gaf in de beleidsbrief, nieuwe elementen betreffende de initiatieven van FIT en de algemene stand van zaken van de uitvoering van de resolutie? Welke stappen plant u om deze resolutie verder uit te voeren?

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Voorzitter, minister-president, dames en heren, vorig jaar hebben we de resolutie betreffende het ethisch verantwoord en duurzaam ondernemen goedgekeurd. Meer concreet gaat het over de kledingproductie in het kader van het Bangladesh-charter, een baanbrekend initiatief voor veilige fabrieken en tegen uitbuiting van kinderen en werknemers. We zijn intussen acht maanden verder en het is tijd voor een eerste evaluatie.

Helaas komen nog steeds wanpraktijken in kledingfabrieken naar boven. In januari nog werd in de media bekendgemaakt dat er in de fabrieken van de Zweedse modeketen H&M nog een grote achterstand is op het vlak van dringende renovaties. Meer dan de helft van de fabrieken heeft nog altijd geen fatsoenlijke nooduitgangen. Zo blijven tienduizenden arbeiders het risico lopen op een dodelijk ongeval of letsels. Ook in andere fabrieken loopt het erg moeizaam op vlak van veiligheidsgaranties. Als er weer brand uitbreekt, dan zijn de gevolgen niet te overzien. Dat is zo fout, zeker na de instorting van twee jaar geleden, waar zovelen het leven lieten.

Volgens de Schone Kleren Campagne is de grootste oorzaak van deze achterstand de afspraken rond de financiering. De fabrieken in Bangladesh hebben de financiële capaciteit niet, onder meer door de extreem lage prijzen die de ketens betalen aan hun leveranciers. De winst primeert boven de veiligheid, en dat is onaanvaardbaar.

Onze resolutie over ethisch en verantwoord ondernemen stelt een aantal zaken voor, zoals de heer Kennes al opsomde. Zo wordt gevraagd om samen met de

federale overheid de sectorfederaties Fedustria, Creamoda en Comeos aan te moedigen hun leden uit de textielindustrie en retailers actief in de kledingindustrie te doen toetreden tot het Bangladesh-veiligheidsakkoord en tot de Fair Wear Foundation. Dat is een uiterst belangrijke voorwaarde om de erbarmelijke toestand in de Bengaalse fabrieken aan te klagen. Ook andere elementen in de resolutie zijn van niet te onderschatten belang.

Minister-president, wat is de stand van zaken betreffende de resolutie Ethisch en Verantwoord Ondernemen? Welke acties gaat de Vlaamse overheid op korte termijn nemen wat betreft het ethisch ondernemen? Voorziet de Vlaamse overheid nog in bijkomende maatregelen om het ethisch en verantwoord ondernemen te stimuleren bij de eigen Vlaamse bedrijven en leveranciers?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Dames en heren, ik heb het initiatief genomen om de opvolging van de uitvoering van de 17 sustainable development goals (SDG's) te agenderen op het Overlegcomité. Dat is gebeurd op 24 februari. Daar is op mijn voorstel beslist dat de interministeriële conferentie bijeen zal komen. Er is nog altijd geen beslissing over de voorzitterschappen. Ik heb meegedeeld dat ik zelf het initiatief zal nemen om de interministeriële conferentie daaromtrent bijeen te roepen omdat maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) deel uitmaakt van diverse SDG's, met name SDG 1 'geen armoede' (no poverty), SDG 8 'verantwoord werk en economische groei', en SDG 12 'duurzaam consumeren en produceren'. We moeten nog samenkomen met de andere entiteiten. Het is altijd moeilijk om daar een datum voor te vinden, maar ik hoop dat dit lukt in maart of april.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is beleidsdomeinoverschrijdend, ook binnen de Vlaamse overheid. Het is een thema dat de aandacht krijgt binnen zowat de hele Vlaamse Regering. We zijn bereid om mogelijkheden tot samenwerking met organisaties en actoren te onderzoeken. Ik kom straks terug op wat ik voorstel met betrekking tot FIT. Er komt overleg met Creamoda. Dat was gepland op 27 februari, maar is op hun vraag uitgesteld tot 3 maart.

Het Bangladesh-charter of 'Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh' werd door volgende bedrijven ondertekend: C&A, Malu nv, JBC nv, Jogilo nv, Tex Alliance en Van der Erve. Ik verwijs naar de opdracht van het Nationaal Contactpunt voor de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen om Belgische bedrijven aan te zetten om toe te treden tot het Bangladesh-akkoord. Verder is er de Fair Wear Foundation, een privé-initiatief om bedrijven te stimuleren om zich aan te sluiten. De volgende Belgische bedrijven zijn aangesloten: Claudia Sträter, Fabrimode nv-Bel&Bo, JBC nv, Mayerline nv en Stanley and Stella SA.

Het actieprogramma van FIT inzake maatschappelijk verantwoord internationaal ondernemen (MPIO), zoals aangehaald in de beleidsbrief, is momenteel in uitvoering. FIT beoogt via de uitvoering van een MVO-actieplan 2015-2016 concrete handvaten aan te reiken om duurzaam ondernemen in het algemeen en internationale standaarden in het bijzonder hanteerbaar te maken voor de Vlaamse ondernemers. FIT zorgt voor begeleiding en het beter bekendmaken van onder meer de ISO26000, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de tien principes van Global Compact van de Verenigde Naties en de zeventien nieuwe Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of SDG's.

Tegelijkertijd focussen we op het aanleveren van praktische tips en handleidingen om duurzaam internationaal ondernemen in de praktijk te brengen, toegepast op specifieke landen en sectoren. Ik denk aan milieunormen, arbeidsrechten en mensenrechten. Een concreet voorbeeld hiervan is de MVO-risicochecker op de website van FIT, een gratis onlinetool die bedrijven onmiddellijk toelaat om te

bepalen welke internationale MVO-risico's men loopt met handelsactiviteiten. Het gaat om landen waarnaar men exporteert, waar men zelf produceert of vanwaar men producten of diensten invoert. Er wordt ook gezegd wat men kan doen om deze risico's te beperken.

FIT organiseerde in december 2015 een seminarie of colloquium over de 'UN Guiding Principles on Business and Human Rights' en het Belgisch Nationaal Actieplan (NAP) 'Bedrijven en Mensenrechten' in een co-organisatie van FIT en CIFAL Vlaanderen. Het Vlaamse bedrijf JBC, prominent voortrekker inzake duurzaamheid en mode, trad hier op als gastspreker. Er werden een reeks vragen gesteld en besproken. Hoe kun je als bedrijf mensenrechtenschendingen in de bedrijfsketen vermijden? Kunnen mensenrechtenschendingen door dochterondernemingen in het buitenland een impact hebben op het bedrijf in het thuisland? Wat zijn de verantwoordelijkheden van bedrijven inzake het respecteren van mensenrechten? Hoe kunnen bedrijven het respecteren van mensenrechten opnemen in hun MVO-strategie?

Duurzaamheid is expliciet ingeschreven in de nieuwe missie van FIT die het Vlaams Parlement goedkeurde op 24 februari. Artikel 4 stelt: "Het agentschap heeft als missie om door zijn binnen- en buitenlandse netwerk bij te dragen tot: 1° de duurzame bevordering van de export en internationalisering van ondernemingen in Vlaanderen door kwalitatief hoogstaande en specifieke diensten aan te bieden; 2° de duurzame stimulering van de economische groei van Vlaanderen door een substantiële rol te spelen in het aantrekken van nieuwe buitenlandse investeringen en door bestaande buitenlandse bedrijven te verankeren in Vlaanderen."

Het maakt bijgevolg inherent deel uit van het takenpakket van FIT. In die zin loopt maatschappelijk verantwoord internationaal ondernemen door alle doelstellingen en acties van FIT. Ook de elementen van de internationaliseringsstrategie zullen bijgevolg hun MVIO-elementen bevatten.

Bovendien is FIT momenteel naar aanleiding van de internationaliseringsstrategie haar samenwerkingsakkoorden met relevante belanghebbenden en middenveldspelers aan het herbekijken. In die oefening denkt FIT na om een onderdeel MVIO in deze samenwerkingsakkoorden verplicht in te schrijven. Deze denkoefening loopt momenteel nog. FIT heeft samenwerkingsakkoorden met Agoria Vlaanderen, Antwerp World Diamond Center, essenscia vlaanderen, Fedustria, FEVIA Vlaanderen, UNIZO Internationaal, VLAM en Voka.

Naast de strategische aanpak organiseer ik een aantal concrete en brede acties. In juni 2015 heeft in samenwerking met de kenniscel-MVO van de Vlaamse overheid, een vierde MVO-forum plaatsgevonden, specifiek in het teken van duurzaam ketenbeheer en nieuwe businessmodellen. Daar waren 180 deelnemers present. Niet alleen de theorie kwam aan bod, maar ook praktijkvoorbeelden en uiteraard de MVO-scan die de Vlaamse overheid heeft uitgewerkt. Van dezelfde kenniscel MVO is er het project 'Sociale criteria bij overheidsopdrachten textielaankopen'.

De Vlaamse Regering plant dit jaar nog een aantal acties en colloquia. Zo is er de actualisering van het MVO-criterium bij de verkiezing van de Leeuw van de Export in juni 2016. Daarnaast is er de compliance met de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en wordt er rekening gehouden met de 17 nieuwe SDG's. Ik denk ook aan het hanteren van duurzaamheidscriteria bij beoordeling of als uitvoeringsvoorwaarde in het brede instrumentarium van subsidies, premies en overheidsopdrachten voor ondernemingen, verdere opleiding van het binnen- en buitenlands netwerk van FIT gebaseerd op de Corporate Social Responsibility-cursussen van UNITAR, dat het opleidings- en informatiecentrum van de Verenigde Naties is, expliciete opname van de notie 'duurzaamheid' in de missie van het vernieuwde oprichtingsdecreet van FIT, dat werd goedgekeurd in het Vlaams Parlement vorige week woensdag, een workshop annex seminarie over

het thema 'maatschappelijk verantwoord ondernemen' tijdens de nieuwe Exportbeurs van FIT die plaatsvindt van 27 tot 29 juni 2016, en de implementatie van het Vlaamse luik – waaronder het aandeel van FIT – in het Nationaal Actieplan Business Rights en Mensenrechten.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Minister-president, ik dank u voor het overzicht van de maatregelen die lopen. Het is goed dat er nog nieuwe initiatieven gepland zijn.

Het zit nog niet helemaal goed met het overleg met de federale overheid. Ik begrijp dat daar nog werk aan de winkel is. Ik heb ook begrepen dat u zelf de interministeriële conferentie wilt bijeenroepen. Hopelijk kunnen deze punten daar worden geagendeerd en kunnen we samen met de gefedereerde entiteiten en de federale overheid dezelfde richting uitgaan.

Het is goed dat er ondertussen veel bedrijven aansluiten bij de akkoorden. Ik hoop dat anderen ook die stap zullen zetten. Het is ook goed dat er al grote namen bij zijn. Dat betekent dat ze het belang van deze acties inzien. Ik hoop dat in de maatschappij meer het besef groeit dat die bedrijven bepaalde keuzes maken. Dat moet uiteraard worden gemonitord en gecertificeerd, maar het moet worden gewaardeerd. Op die manier zal op een bepaald moment hopelijk de correcte prijs worden betaald. Daar zit het strop. Als men niet bereid is om correcte prijzen te betalen, dan wordt de druk doorgeschoven en komt die terecht op de zwakste schakel, om welke producten het ook gaat. Dat is de kern van het verhaal.

Ik dring erop aan om enerzijds de inspanningen op Vlaams niveau voort te zetten en bedrijven te blijven stimuleren en anderzijds in het overleg met de federale overheid tot betere en meer werkbare afspraken te komen.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister-president, ik ben ervan overtuigd dat dit goede acties zijn en dat de bedoelingen nobel zijn, maar we moeten het bredere publiek hierin betrekken. Vorig jaar was er de ludieke actie Schone Kleren. De vraag is altijd hoe dit leidt tot verandering van vraag en aanbod van duurzame en ethische producten. De vraag is wat de consument kan doen. Mensen kunnen bewuster kopen en producten – kledij of andere – meer naar waarde schatten. Het gaat niet alleen over de prijs maar ook over de kwaliteit. Ik weet dat in deze tijden van wegwerpkledij 100 euro veel lijkt voor een kledingstuk, maar het is wel des te duurzamer. We moeten de consument aansporen om ook al eens kleding te kopen die kleinschalig en lokaal of elders in Europa wordt gemaakt. Ik vind sensibiliseringsacties op dat vlak erg belangrijk.

Ook de rol van de overheid en de sector is erg belangrijk. Ik heb begrepen dat er overmorgen overleg is met Creamoda. Laat hen alstublieft dat Bangladesh-charter ondertekenen en toetreden tot de Fair Wear Foundation, zoals andere Vlaamse bedrijven. De vraag blijft hoe we het concreet en pragmatisch zullen aanpakken om de ketentransparantie te verhogen. De textielsector is een heel aparte sector die geografisch erg verspreid is en onderhevig aan heel veel onderaannemers.

Ik wil een tip geven om ook een oplossing te zoeken in nieuwe businessmodellen om de textielsector te verduurzamen en te komen tot een circulaire mode-economie. Het is niet alleen om die erbarmelijke arbeidsomstandigheden in de lage-loonlanden te verbeteren maar ook om duurzamer om te gaan met materialen en milieu. Wij leven in een vervangcultuur, een wegwerpcultuur. Het is zelfs zo dat in Europa 30 tot 40 procent van de nieuw geproduceerde kleding rechtstreeks naar de verbrandingsoven gaat. De textielsector is verantwoordelijk voor 10 procent van de CO₂-uitstoot. Ik weet dat dit een ander debat is, maar het houdt wel

verband met de wantoestanden in de lageloonlanden. Het zijn verkeerde evoluties, en die moeten bijdragen tot de noodzaak om de textielsector te veranderen. Het versterken van lokale productie door kortere transparantere ketens is ook heel belangrijk is.

Ik ben ervan overtuigd dat we door stimulansen voor een circulaire textielmode-economie kunnen bijdragen tot duurzaam en ethisch ondernemen, hier maar ook elders in de wereld.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp-a): Collega Remen, ik ben u zeer dankbaar voor uw betoog. Ik zou u bij dezen meteen willen uitnodigen. Vanaf deze week zullen we het in een verenigde commissie Leefmilieu en Economie hebben over de circulaire economie 'as such'. Ik volg heel uw uitleg in dezen. We moeten misschien van de circulaire mode-economie meteen een deelaspect maken. Ik nodig u uit. Ik vind het een heel terechte opmerking. Ik ben het met u eens dat we in het algemeen anders moeten gaan nadenken, anders moeten gaan produceren en ook anders moeten gaan consumeren.

Uit de uiteenzetting van de minister-president, heb ik hetzelfde geconcludeerd als collega Kennes, namelijk dat er veel acties zijn via FIT. Ik ben daarvan op de hoogte. We proberen de bedrijven te sensibiliseren voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Ik geloof in de vele ondernemingen die dat ethische aspect willen meenemen. Dat mag meer in de 'picture' komen. Daar moet sensibilisering zwaar doorwegen.

Ik ben het deels met u eens dat sensibilisering ook naar de consumenten moet gaan, maar we mogen niet te veel afschuiven op de consumenten die het in deze tijden heel moeilijk hebben. Voor wie de grote winsten in hun zak steken, mogen we de sensibilisering opvoeren.

Minister-president, ik zou u in elk geval willen vragen om na te denken over het volgende. In alle antwoorden en alle acties die u onderneemt en ook in uw beleidsbrief gaat het over maatschappelijk verantwoord en ethisch verantwoord ondernemen. Waarom koppelen we niet alles aan elkaar? We mogen dat niet los van elkaar zien. Er zijn heel veel incentives vanuit de Vlaamse overheid: flankerend beleid, subsidies, adviesverlening. Waarom koppelen we al die maatregelen, al die subsidiekanalen die openstaan voor die bedrijven, al die schaalvoordelen niet aan elkaar? Het is zoals een nanny dat leert aan een kind: je moet niet altijd bestraffen als het iets verkeerd doet, je mag ook positieve incentives geven. Waarom koppelt u dat niet aan elkaar en gaat u bij de toekenning van bepaalde subsidies niet eisen dat er aan maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt gedaan en bewust wordt omgegaan met al die maatregelen die u probeert te promoten? Dat zou juist getuigen van effectiviteit en het zou uw middelen inzetten voor wat er op papier in uw beleidsbrief staat.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Er zijn een aantal zaken gezegd die nog een kort antwoord vragen. Collega Kennes, ik hoop dat het federaal overleg loskomt. Ik heb het initiatief genomen. Het moet nog worden opgestart, maar goed, je moet één keer beginnen en dat is gebeurd. In januari heb ik gevraagd om dat te agenderen op het Overlegcomité. Het is op het Overlegcomité gekomen. Een gevolg is dat we een interministeriële conferentie zullen bijeenroepen.

Mevrouw Remen, ik ga akkoord met al uw punten. Ik heb het vorige keer al gezegd dat we de consument daar veel nauwer bij moeten betrekken. Bedrijven die nu niet ethisch en niet duurzaam handelen en schending van mensenrechten

hebben in andere landen, hetzij bij henzelf hetzij via onderaanneming, moeten veel meer het voorwerp zijn van publieke veroordeling. De consument kan daar een grote rol in spelen door ook ethisch bewust te gaan kopen. In de toekomst zal het een label zijn om te kunnen zeggen dat je wilt dat de keten wordt bewaakt. Op de website van JBC bijvoorbeeld komt men daar heel prominent mee naar buiten.

Nieuwe businessmodellen klinken als muziek in de oren. U weet dat dat deel uitmaakt van de visienota 2050 circulaire economie. Ik wist niet dat er zulke grote procenten textiel verbrand werden en verloren gaan. Dat is natuurlijk totaal tegen de tijdsgeest in. U hebt een punt wanneer u het hebt over het kleinschalige en het lokale. Er zal natuurlijk altijd grote productie nodig zijn om zoveel consumenten van kleding te voorzien. Maar ook het punt van lokale economie kan zeker worden meegenomen.

Tot slot, mevrouw Turan, wat u zegt, heb ik net gezegd. Ik heb gezegd dat dit een actiepunt is. Ik citeer: "hanteren van duurzaamheidscriteria bij beoordeling of als uitvoeringsvoorwaarde in het brede instrumentarium van subsidies, premies en overheidsopdrachten voor ondernemingen." Je kunt een heel breed scala aan maatregelen nemen, maar de keten bewaken zal altijd voor een deel gebaseerd zijn op zelfregulering. Daar kun je niet onderuit. We hebben het meege maakt met de natuursteen. Je kunt niet in elke groeve in India iemand plaatsen om zaken te controleren. Ik zie ook dat steeds meer bedrijfsgroeperingen zelf zeggen dat ze daar een einde aan willen maken en het voortouw willen nemen. Bijvoorbeeld rond de problemen met arduinsteen is gebleken dat de bedrijfsgroepering Febenat zelf initiatief heeft genomen.

We gaan dat heel breed aanpakken. Op een volgend colloquium voor maatschappelijk verantwoord ondernemen moeten we absoluut de consumentenorganisaties betrekken. Ik heb dat de vorige keer al gezegd. Ik vind dat dat een geheel is dat samen moet kunnen sporen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Vera Jans aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over een gezinsvriendelijk personeelsbeleid ten aanzien van vertegenwoordigers van Vlaanderen in het buitenland – 1234 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Minister-president, volgens recente cijfers van de Federale Overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken kiezen steeds meer vrouwen voor een carrière in de diplomatie en is het aantal vrouwen dat de functie van diplomaat, consul of attaché uitoefent de laatste tien jaar met 23 procent gestegen. De stijging wordt deels toegeschreven aan gerichte inspanningen om het beroep vrouw- of gezinsvriendelijker maken, aangezien een diplomatieke carrière een bijzonder grote impact heeft op het gezinsleven. Zo is er een 'family officer' aangesteld en worden bilaterale akkoorden afgesloten die mogelijk maken dat partners kunnen werken in het land van stationering.

Wij in Vlaanderen beschikken ook over een netwerk van ongeveer 120 vertegenwoordigers in het buitenland. Het betreft onder meer de diplomatieke vertegenwoordigers voor de algemeen-politieke belangen, de vertegenwoordigers en medewerkers in het Flanders House in New York en Japan, alsook de vele andere vertegenwoordigers en medewerkers in een van de meer dan 90 kantoren in het buitenland.

Uit de lijst van de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering in het buitenland en hun medewerkers blijkt dat de man-vrouwverhouding in dit korps evenwichtig is. Als we echter gaan kijken naar individuele functies, stellen we vast dat het grootste aantal van de vrouwen tewerkgesteld is als administratief medewerker en slechts twee van de twaalf vertegenwoordigers van de regering een vrouw is.

Minister, wat is de verhouding man-vrouw in het totale netwerk van onze vertegenwoordigers in het buitenland? Is er sprake van een stijging van het aantal vrouwen ten opzichte van de vorige jaren? Worden er naar het voorbeeld van de FOD Buitenlandse Zaken ook vanuit Vlaanderen specifieke en gerichte maatregelen genomen om een functie binnen het Vlaamse diplomatieke korps vrouwvriendelijker te maken en de genderongelijkheid weg te werken?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Collega Jans, op dit ogenblik zijn er elf Algemeen Afgevaardigden van de Vlaamse Regering actief, vier adjunct-Algemeen Afgevaardigden en drie attachés Ontwikkelingssamenwerking met een diplomatiek statuut. Van die achttien zijn er op dit ogenblik vijf vrouwen. Het is meer bepaald zo dat bij de Algemene Afgevaardigden van de Vlaamse Regering er twee vrouwen zijn op elf. Dat is 18 procent. Bij Ontwikkelingssamenwerking bij het personeel met een diplomatiek statuut zijn er twee op de drie. Dat is 66 procent. Helaas is het absolute aantal daar een pak lager. Bij de adjunct-Afgevaardigden is er één op vier, dat is 25 procent.

Vooraf bij die elf Algemeen Afgevaardigden komen we van een historisch scheefgegroeide situatie. Het is pas in 2011 dat er voor het eerst een vrouw in dienst is getreden. In september 2014 heb ik een tweede, bijkomende vrouwelijke diplomatieke vertegenwoordiger aangeduid, namelijk in Zuid-Afrika. Dus hebben we nu onze vertegenwoordigers bij de Europese Unie en in Zuid-Afrika die dames zijn.

Kijken we naar het netwerk van Flanders Investment & Trade (FIT), dan zien we dat van de 46 Vlaamse Economische Vertegenwoordigers en technologieattachés er eind 2015 acht dames zijn, dat is 17,4 procent. Als ik alles optel, dan kom ik op een totaal van 64, waarbij 13 diplomatieke vertegenwoordigers van het vrouwelijk geslacht zijn, dat is 20,31 procent als ik goed reken. Mijn vrouwelijke adviseur naast mij was zo goed om dat af te ronden naar 21 procent, maar ik denk dat je eerder naar beneden moet afronden om helemaal correct te zijn. Dat is absoluut nog te weinig, maar het is een betere situatie dan een tijd geleden. Ik verwijs daarvoor naar een vraag om uitleg in de vorige regeerperiode.

Er kunnen bilaterale akkoorden worden gesloten waardoor het mogelijk wordt dat partners kunnen werken in het land van stationering en hun sociale rechten behouden. We volgen inderdaad dat spoor. Ik kan bijvoorbeeld mededelen dat de Algemeen Afgevaardigde van de Vlaamse Regering in Pretoria, samen met de Belgische federale ambassadeur en de Zuid-Afrikaanse minister van Buitenlandse Zaken nog dit jaar, op 16 januari 2016, een dergelijke Belgisch-Zuid-Afrikaanse overeenkomst heeft ondertekend. Voor Vlaanderen is deze overeenkomst des te belangrijker aangezien het in de Algemene Afvaardiging in Pretoria en de economische vertegenwoordiging in Johannesburg vier mensen heeft met een diplomatiek statuut.

Het sluiten van dergelijke overeenkomsten ligt in lijn met de ontwikkeling van een Vlaamse diplomatieke loopbaan die, naast een verdere professionalisering, uiteraard ook als bedoeling heeft om de Vlaamse diplomaten een aantrekkelijk statuut en carrièreverloop te bieden.

Mijn Departement internationaal Vlaanderen (DiV) is inmiddels gestart met het uitwerken van een dergelijke loopbaan, en ik heb hen gevraagd hierbij ook aandacht

te besteden aan de genderproblematiek in lijn met de algemene aanpak van de Vlaamse overheid op dit vlak.

In het verleden zijn er al maatregelen genomen om de positie van de vertegenwoordigers in het buitenland te verbeteren, wat uiteraard ook ten goede kwam aan de gendervriendelijkheid. Ik verwijs onder andere naar een dienstorder van FIT van 14 oktober 2014 met een reeks financiële maar ook niet-financiële maatregelen om medewerkers in moeilijker posten te motiveren.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Minister-president, ik dank u voor het antwoord en de informatie. Ik ben blij te vernemen dat het spoor van de bilaterale akkoorden ook hier gevolgd wordt en dat de genderproblematiek de nodige aandacht krijgt, al deel ik uw mening dat de situatie nog heel wat beter kan. We hebben daar een achterstand weg te werken, maar het is goed om te horen dat men daar actief mee bezig is. Dank u wel.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, minister-president, ik wil twee zaken opmerken. De eerste is een historische. Ik had de vraag gesteld aan een lieve schooldirectrice wanneer de democratie bij ons ontstaan was. Ze dacht dat het ergens bij de principes van de Franse Revolutie was. Toen ik haar eraan herinnerde dat de vrouwen maar mochten stemmen vanaf 1948, heb ik gezegd dat misschien toen de parlementaire democratie in ons land echt is ontstaan.

Ik vind de vraag van mevrouw Jans zeer goed. In de korte periode dat ik hier mag zijn, heb ik het eerste vrouwelijke lid van de Raad van State gekend, het eerste vrouwelijke lid van het Rekenhof, de eerste vrouwelijke procureur. Toen ik de commissie Buitenlandse Zaken van de Senaat volgde, was er de eerste Belgische ambassadeur – niet ambassadrice – in Stockholm.

Wat me treft, is dat wij nog niet gewoon zijn dat een aantal categorieën van de functies ook door vrouwen op gelijke wijze worden behartigd. Er waren er in 1968 maar 6 op 212 – om maar te zeggen welke evolutie er is geweest.

Minister-president, ik heb een meer specifieke vraag. Wanneer men over de mogelijkheden onderhandelt met andere landen om de 'prince consort', de partner die de vrouw vergezelt, de mogelijkheid te geven te werken, vraagt men dan de reciprociteit, de wederkerigheid? Ik weet uit mijn vroeger leven als voorzitter van de commissie Buitenlandse Zaken dat als men dat vraagt aan een land, dat land dat automatisch regelt. Het zijn gewoonlijk van die bijvoegsels. Hoe gaat dat in ons land? Als je akkoorden sluit met een land om ook de mogelijkheid te geven aan de mannelijke partner van de vrouwelijke vertegenwoordiger om daar een beroepsbezigheid uit te oefenen, gebeurt die reciprociteit via uw departement of gebeurt dat anders?

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

Karim Van Overmeire (N-VA): Minister-president, de essentie bij het invullen van een functie is altijd dat je daar de juiste persoon hebt met de juiste kwalificaties. Als we nu zowel FIT als de Vlaamse diplomaten bekijken, zien we dat daar ook een aantal dames heel sterk naar boven komen en waar iedereen bijzonder tevreden over is. Het is een zaak die logischerwijze wat tijd vraagt, ook omdat het korps relatief klein is en daar een aantal relatief jonge mensen inzitten, waardoor er niet zo heel snel vacatures komen. Zoals ook al tijdens de vorige commissievergadering besproken is, proberen we om dat korps een beetje uit te breiden. Ook als het gaat over het aantal Algemeen Afgevaardigden van de Vlaamse

Regering trachten we dat korps te doen groeien. Daar is een positieve evolutie. We hebben daar vorige legislatuur al aandacht aan besteed. Over alle fracties heen bestaat daarover dezelfde bekommernis.

Ik denk dat hier twee zaken aan de orde zijn. Enerzijds: hoe maak je dat korps nog wat vrouwvriendelijker? Anderzijds is er het aspect van het gezinsleven. Of men nu man of vrouw is, je hebt altijd het aspect van het gezinsleven. Op een post in het buitenland zitten lijkt wel heel aantrekkelijk voor de toevallige bezoeker. Die zegt dan: 'je zit hier toch chique' of 'het is hier toch wel heel interessant'. Maar als je van maandagmorgen tot zondagavond op diezelfde post bent, vaak in een vreemd land, waar je misschien minder mogelijkheden hebt om een job te vinden als partner, waar je helemaal vanaf nul een netwerk moet uitbouwen, dan denk ik dat een 'family officer' en het gezinsvriendelijker maken van die functie heel belangrijk zijn. Dat zijn twee aspecten die onze bekommernis verdienen. We zullen dat met zijn allen samen verder opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Sabine de Bethune (CD&V): Ik wil graag de vraag van mevrouw Jans ondersteunen omdat het een pertinente vraag is. Ik wil nog eens de twee elementen benadrukken. Precies omdat het een nieuw team is, is het veel gemakkelijker om in de richting te gaan van een evenwicht, van meer diversiteit en vrouwen meer kansen te geven. Als je een nieuw team opbouwt, moet je geen rekening houden met het verleden waar, door het gewicht van de geschiedenis, die evenwichten niet bestonden.

De federale ervaring en de ervaring in andere landen leert ons dat men waakzaam moet zijn bij de selectie. Bij het federaal diplomatiek examen blijkt dat er een 'gender bias' zit in de examens die de selectie maken. Vrouwen zijn zeker even bekwaam als mannen, daar wordt vandaag niet meer over getwijfeld. Ooit was het anders. Maar de belangstelling ligt soms anders, daar ligt soms een genderdimensie in. Blijkbaar is het federale examen veel te veel afgestemd op de traditionele mannelijke belangstellingssferen. Daar zit een probleem. Ik weet niet hoe het zit met de Vlaamse selectie.

Dan zijn er de kansen voor de partner om een eigen beroepsloopbaan te ontwikkelen. Collega De Croo heeft er daarnet op gewezen. Dat ligt absoluut niet voor de hand. Het is een factor die ook voor mannelijke diplomaten van belang is, maar statistisch blijkbaar nog meer voor vrouwen.

Daarenboven is er heel de gezinsdimensie, zoals de heer Van Overmeire heeft gezegd ter aanvulling en ondersteuning van de vraag van mevrouw Jans.

De Scandinavische landen hebben een grote ommezwaai gemaakt. Dat is gebeurd na het nemen van belangrijke gezinsvriendelijke maatregelen en maatregelen voor de scholing van kinderen. Daar hangt natuurlijk een kostenplaatje aan vast. Maar als men die maatregelen kan doordrukken, blijkt het veel gemakkelijker om die pariteit te bereiken.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer De Croo, aan uw opsomming wil ik nog toevoegen dat er ook al een Vlaams Parlementsvoorzitter van het vrouwelijke geslacht is geweest, mevrouw Vanderpoorten.

Herman De Croo (Open Vld): De goede soort.

Minister-president Geert Bourgeois: Van het vrouwelijk geslacht bedoelt u dan? *(Gelach)*

Wat uw vraag over de wederkerigheid betreft: niet langer dan veertien dagen geleden hebben wij hier de overeenkomst met Colombia goedgekeurd. Dat gebeurt inderdaad geregeld. Ik heb er geen zicht op hoeveel er in totaliteit zijn, maar dat is inderdaad een wederkerigheid. Dat is altijd een federaal initiatief. Dat is een akkoord in totaliteit. Ik vermoed dat dit stilaan de regel wordt. Het is door u aangehaald, maar ook door de heer Van Overmeire: vroeger was het type natuurlijk de mannelijke diplomaat. De vrouw volgde de man zijn hele carrière lang de wereld rond, met een verhuizing om de drie jaar. Nu heb je jonge vrouwen of jonge mannen die de ambitie hebben om een loopbaan uit te bouwen. Dat is niet altijd evident in het buitenland. Voor sommigen lukt het gemakkelijk om een nieuwe job te vinden. Sommigen zijn actief in internationale bedrijven. De mobiliteit gaat niet altijd samen. U kent de situatie op het terrein op heel veel plaatsen. Ik ken die ook op een aantal plaatsen. Dat is een belangrijk punt. Daarom is het goed dat die akkoorden gesloten worden, om in de mogelijkheid te voorzien, die we veertien dagen geleden hebben goedgekeurd met betrekking tot Colombia, dat de gezinsleden mee actief kunnen zijn in het land waar de vrouw of man een diplomatieke functie vervult.

Er is ook op gewezen door de heer Van Overmeire dat, wat Vlaanderen betreft, wij heel weinig puur diplomatieke posten hebben. We hebben er elf. Twee daarvan zijn ingevuld door dames. We komen uit een situatie waarin het allemaal mannen waren: de fameuze Diane-brigade. Dat waren allemaal mannen, maar de secretaris-generaal was een dame. Maar zij telde wel voor tien. Zij was wereldwijd actief. Zij had een zeer groot netwerk. In de werfreserve zaten twee dames. Zij zijn allebei benoemd. In de Europese Commissie en in Zuid-Afrika hebben we een dame als diplomatiek vertegenwoordiger.

De volgende aanwervingen komen er ten vroegste in 2019. Dan openen wij een nieuwe post. En ten vroegste in 2020 is er een pensionering. Het zal zaak zijn om dat dan op te volgen. Qua gendervriendelijkheid kan daar geen probleem zijn. Er zijn recent twee dames in nuttige orde uit het examen gekomen en ook benoemd. Het is ook een kwestie van wat bekendheid. Julie Bynens bijvoorbeeld heeft al enkele keren een interview gegeven, op tv en radio en in de krant. Dat is natuurlijk ook een stimulans om die carrière aan te gaan, weze het dat ik mij kan voorstellen dat het niet altijd goed bekend is en dat er heel veel begeleidende maatregelen worden genomen om ook voor dames die carrière aantrekkelijk te maken.

We gaan vooruit, maar gelet op de beperkte diplomatieke vertegenwoordiging kan er zeker in de eerste jaren, behoudens onverwachte omstandigheden, daarin geen verschuiving komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karim Van Overmeire aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het onderscheid in missies, zoals toegelicht door de federale staatssecretaris voor Buitenlandse Handel op de Belgische diplomatieke dagen – 1280 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

Karim Van Overmeire (N-VA): Mijn vraag is geïnspireerd door de toespraak van de federale staatssecretaris voor Buitenlandse Handel Pieter De Crem, die de Belgische diplomaten toesprak naar aanleiding van de Belgische diplomatieke dagen. Hij maakte een onderscheid tussen drie verschillende types van handelsmissies. Het eerste type is in deze commissie al herhaaldelijk aan bod gekomen: de

economische missies in aanwezigheid van een lid van de koninklijke familie die worden georganiseerd door het Agentschap voor Buitenlandse Handel. In 2015 waren er twee dergelijke missies, naar Qatar en de Verenigde Arabische Emiraten, en naar Canada. Dit jaar staan Indonesië en de Verenigde Staten op het programma. Het tweede type missie heeft betrekking op de officiële staatsbezoeken waaraan op gezamenlijk initiatief van de staatssecretaris en de federale minister voor Buitenlandse Zaken Didier Reynders sinds kort steevast een economisch luik wordt toegevoegd. De voorbereidingen van de staatsbezoeken aan China en Polen vorig jaar werden eveneens toevertrouwd aan dat Agentschap voor Buitenlandse Handel.

En dan komen we aan de kern van mijn vraag, het derde type missies. Ik gebruik hier het Frans omdat in de tekst die ik heb gekregen bovenaan staat: "Enkel het gesproken woord telt". Ik neem dus aan dat de staatssecretaris dat in het Frans heeft uitgesproken. Ik wil niet het risico lopen dat ik hem verkeerd citeer of begrijp: "des missions concises et ciblées, des visites opérationnelles liées à des dossiers ou secteurs concrets. Le but est d'aborder des problématiques et contentieux au niveau politique, d'intervenir dans des dossiers spécifiques d'un nombre d'entreprises ou d'un secteur spécifique". Enzovoort. Het gaat met andere woorden over topicgerichte verplaatsingen, waarbij de staatssecretaris met regeringsleden en bedrijfsleiders specifieke aandachtspunten aankaart. Hij gebruikt elders in zijn toespraak die terminologie. Het gaat om een soort 'trouble shooting'. Als er een probleem is, kun je de federale staatssecretaris mobiliseren om het probleem aan te kaarten.

Onder het motto 'vertrouwen is goed maar controle is beter' heb ik toch even wat in die toespraak werd beweerd afgetoetst aan wat we op het terrein zien. Ik zie dat de federale staatssecretaris een missie naar Iran organiseert met in zijn kielzog een twintigtal bedrijven. Ik vraag me dan af hoe die missie tot stand is gekomen.

Minister-president, ik heb u met een schriftelijke vraag gevraagd of Flanders Investment and Trade (FIT) daarbij betrokken is. Als er missies zijn met een lid van de koninklijke familie, gebeurt dat via het agentschap, en men schrijft zich voor die missie in via FIT. Zo neemt men deel aan de missie van dat agentschap. Dat geldt ook voor de officiële staatsbezoeken met dat economische luik eraan. Het agentschap zit daarbij, maar FIT is vertegenwoordigd in dat agentschap, en heeft op die manier dan toch een zekere betrokkenheid, zij het in secundaire orde.

Ik vind het een beetje vreemd dat de staatssecretaris zich opwerpt als de man die de problemen wil oplossen. Hij wil dat, zoals hij in zijn toespraak in 2015 zei, trouwens doen op vraag van de bedrijven en de gewesten. Maar ik ben, tenzij ik verkeerd geïnformeerd ben, niet op de hoogte van vragen van de gewesten, van Vlaanderen of van FIT, aan die staatssecretaris.

Minister-president, misschien kunt u toch even wat duidelijkheid verschaffen. Is die federale staatssecretaris door Vlaanderen of door FIT gecontacteerd om specifieke missies voor Vlaanderen te organiseren, voor bedrijven, in specifieke sectoren, om specifieke problemen op te lossen? Of is dat niet het geval?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Dit is een terugkerende aangelegenheid. FIT is op geen enkele manier betrokken bij het plannen van dergelijke missies. Er wordt ook geen rechtstreekse informatie bezorgd over dergelijke initiatieven. Als we informatie krijgen, dan via de kantoren in het buitenland. De recente missie van staatssecretaris De Crem was een voorbeeld daarvan. Die missie vond plaats van 15 tot 19 februari 2016, op vraag van het Havenbedrijf van Antwerpen. Er was een zeer beperkte deelname van bedrijven, specifiek gericht op havenactiviteiten

in Mumbai. Wij gaan, zoals u weet, nog dit jaar naar India met een missie. Er hebben zich al een zestig bedrijven aangemeld om mee te gaan.

Buitenlandse handel is een bevoegdheid van de deelstaten. Er zijn twee uitzonderingen: Finexpo en Delcredere. Dat zijn bevoegdheden van de staatssecretaris, gekoppeld aan de minister voor Economie. Er worden twee prinselijke missies per jaar georganiseerd door het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Andere missies vallen daarbuiten. Het is ook mijn wens om daarover afspraken te maken. Welk soort missies zijn het? Welke timing is er? Wij gaan dit jaar ook naar Iran. Soms is het een beetje eigenaardig dat het bezochte land kort na elkaar twee verschillende missies krijgt.

Ik heb dit ook aangekaart met de premier. Hij gaat naar het buitenland om België te promoten, onder andere naar China. Ik heb hem gezegd dat het goed zou zijn dat we zouden afstemmen. Hij heeft mij daarover aangeschreven. Ik heb hem geantwoord. Hij heeft mij gezegd dat hij dat zal doen om tekst en uitleg te geven over de fiscale situatie in België en over de veiligheidsproblemen, het imago waaraan heel veel internationale ruchtbaarheid is gegeven. Dat lijkt mij volledig binnen zijn bevoegdheden te vallen. Hij heeft gevraagd in welke mate wij daarbij kunnen betrokken zijn. Ik heb hem gezegd dat als er contacten zijn met bedrijven, het toch wenselijk is dat onze vertegenwoordiger ter plekke daar telkens bij is en mee kan aanbrengen welke bedrijven kunnen worden uitgenodigd om daaraan deel te nemen. Ik heb daarop nog geen antwoord ontvangen. Ik ga ervan uit dat dit op een goede manier verloopt, waarbij elk in zijn bevoegdheden opereert en waarbij aanvullend complementaire zaken aan bod kunnen komen door de respectieve bevoegde overheden.

Ik heb van staatssecretaris De Crem een zeer summiere brief gekregen met daarin de missies die hij nog plant: de voorbije reis naar India waarover ik het had, nu op het ogenblik is er Boston in de VS, Brazilië komt nog, en dan Bulgarije en Macedonië. Dat is voor de eerste jaren.

Minister Marcourt heeft het initiatief genomen om een werkgroep op te richten om die zaken aan te kaarten en om te zien in welke mate er afstemming mogelijk is. Het minimum minimorum lijkt mij dat er over agenda's, timings enzovoort afspraken worden gemaakt. Idealiter is het natuurlijk zo dat we tot afspraken komen waarbij elk van de entiteiten binnen zijn bevoegdheden blijft. Als het federale niveau België fiscaal promoot, en de nieuwe maatregelen inzake nachtwerk, e-commerce en dergelijke meer, het veiligheidsimago...: dat is allemaal perfect binnen de bevoegdheden. Daar kun je niets tegen inbrengen. Het is goed dat dit gebeurt in het buitenland. Daarnaast zijn er andere, klassieke missies, die naar mijn aanvoelen niet binnen die bevoegdheidsverdeling vallen, maar waartegen je geen of weinig wapens hebt omdat het feitelijke beslissingen zijn. Dat zijn geen ministeriële besluiten of regeringsbeslissingen of wetten die op de een of andere manier aanvechtbaar zijn. Het goede nieuws is dat daar een werkgroep is opgericht die zal proberen om tot zoveel mogelijk coördinatie te komen. Weze het dat ik geen illusies heb met betrekking tot de inhoud van alle missies, en dat er daar duidelijke en klare afspraken zullen zijn dat iedereen binnen zijn bevoegdheid zou blijven.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

Karim Van Overmeire (N-VA): Minister-president, dank u voor uw antwoord, waar ik mij bij kan aansluiten. U weet dat in het federale regeerakkoord staat dat de gewesten bevoegd zijn en dat het federale niveau een ondersteunende rol speelt. De federale staatssecretaris zegt in zijn toespraak dat een ondersteunende rol niet een ondergeschikte rol betekent. Dat is natuurlijk een semantische discussie. Iedereen laat graag eens het licht van de camera op zich schijnen. Dat is allemaal menselijk. Maar hier gaat men nog een stap verder. Je hebt de prinselijke

missies via het Agentschap, en je hebt de officiële staatsbezoeken via het Agentschap. Ik heb de indruk dat helemaal apart daarvan nog eens aparte structuren worden opgezet waar zelfs FIT, dat wat Vlaanderen betreft in essentie bevoegd is, helemaal niet bij betrokken wordt. Dat gaat veel verder dan wat hij in zijn toespraak laat uitschijnen, dat hij er eigenlijk is om specifieke problemen op te lossen. We hebben niet de mogelijkheid om hierover met de federale staatssecretaris in gesprek te gaan. Ik zal dit dossier overmaken aan een federale collega in de Kamer. *(Opmerkingen van Sabine de Bethune)*

Ik hoor van mijn collega's dat de Senaat toch niet het geschikte forum is. Ik zal het dossier bezorgen aan een federaal Kamerlid, die daarover de staatssecretaris kan ondervragen en diens woorden kan confronteren met de vaststelling die wij hier doen en die wij ook in de pers zien.

De voorzitter: Ik kan natuurlijk geen senatoren tegenhouden om, dit gehoord hebbende, iets te doen.

Karim Van Overmeire (N-VA): Het staat de collega's vrij om dit ook aan te kaarten.

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Sabine de Bethune (CD&V): Mijnheer Van Overmeire, uw vraag is natuurlijk pertinent. Het is van het grootste belang dat de beleidsniveaus afstemmen en dat men de gemaakte afspraken tussen de bevoegdheidsniveaus respecteert en met fair play invult. Dat is in het samenwerkingsfederalisme dat wij voorstaan belangrijk. Het gaat ook over het ondersteunen van bedrijven, niet over het uitvechten of het oplossen van problemen van bevoegdheden. We moeten eerst zetten wat eerst komt: de effectiviteit van handelsmissies garanderen.

Ik heb ook mijn licht opgestoken. Ik heb vernomen dat de federale staatssecretaris De Crem in het verleden de deelstaten altijd op de hoogte heeft gebracht van zijn initiatieven. Hij heeft dat altijd tijdig en op eigen initiatief gedaan. Daar was, denk ik, ook geen kanaal voor. Ik weet niet of er vanuit de deelstaten naar het federale niveau toe een kanaal bestond in het verleden.

Minister-president, twee weken geleden zou er zijn overeengekomen om op Buitenlandse Zaken een centraal meldpunt te installeren waarin alle betrokken actoren tijdig hun zendingen aan elkaar meedelen. De staatssecretaris of de premier of wie ook iets onderneemt zou dat daar in de toekomst melden. Ook de verschillende deelstaten zouden dat doen, precies om te vermijden dat we elkaar voor de voeten zouden lopen, zodat we de zaken kunnen timen en weten wie naar waar gaat. Zo kunnen de missies zo efficiënt mogelijk verlopen. Minister-president, kunt u daar iets meer over zeggen?

CD&V is in elk geval voorstander van een inclusief samenwerkingsfederalisme en van goede communicatiekanalen tussen de beleidsniveaus.

Ik wil nog iets zeggen over Iran. Ik hoor dat Vlaanderen een missie naar Iran plant. Ik wil nu al vragen dat men in het kader van die missie uitdrukkelijk het accent zou leggen op de mensenrechten. Mijn informatie is dat de situatie van de mensenrechten in Iran ten zeerste verslechtert. Het aantal terechtstellingen neemt exponentieel toe onder dit regime. Het embargo is gelost, maar er zijn signalen in de andere richting. Ook vanuit de VS wordt koud en warm geblazen. Als er commerciële missies naar die landen worden opgezet, hoop ik dat men de mensenrechtenagenda meeneemt. Minister-president, ik zou graag van u horen dat dat ook uw bezorgdheid is en dat u zich engageert om dat te doen.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Minister-president, ik zou bijna, aan u denkend, Mao Zedong willen citeren: "Het laat mij onverschillig of de kat grijs of wit is, als ze maar muizen vangt."

Rik Daems (Open Vld): Het was niet Mao, maar Deng Xiaoping die dat zei.

Herman De Croo (Open Vld): Ik wist wel dat ik Chinaspecialisten in deze commissie had. Ik wil niet doorgaan als een soort wandelende 'dictionnaire'. Maar om het met een 'decrooïsme' te zeggen: de 'verflarde' overdracht van bevoegdheden is iets wat mij treft. Ik zeg: de 'verflarde' overdracht van bevoegdheden. Ik ben het enige politiek dier dat de zes grondwetsherzieningen tot nu toe heeft behandeld en daarover heeft mogen stemmen. Ik herinner mij nog zeer levendig dat ik, toen ik Buitenlandse Handel deed, alleen was. Ik had geen regionale noch andere collega's.

Dat marcheerde in die zin dat ik ook nog Verkeerswezen deed, waar ik ook alleen was. Ik bezocht in de weekends de islamstaten die reeds op zaterdag vrijaf hadden. Alles kon. Ik zeg dat maar om aan te tonen hoe de situatie veranderd is op enkele jaren tijd. De onomkeerbaarheid van het afstaan van bevoegdheden aan de gewesten en gemeenschappen is er de facto en is belangrijk.

Het hoofddoel van mijn betoog is niet alleen te zeggen dat de Grondwet de bevoegdheden herschikt heeft. Dat gebeurt soms ook bij toeval. De verkoop van de mitrailleurs aan Nepal heeft ons de wapenexport toevertrouwd, wat natuurlijk een fundamentele en doordachte wijziging van de Grondwet tot stand heeft gebracht.

Minister-president, we zijn een exportland. Ik stel vast dat we grote capaciteiten nodig hebben om te zijn waar we moeten zijn. Ik heb de laatste drie cijfers met betrekking tot de export opgeslagen in mijn geheugen: 30 miljard euro naar Duitsland, 26 miljard euro naar Nederland en 24 miljard euro naar Wallonië. Misschien kan er worden nagedacht om ergens nog actiever te zijn, heel dicht bij onze grenzen. *(Opmerkingen van Güler Turan)*

Regio's? Ik heb daar geen enkel probleem mee. Het kan niet zoveel kwaad als de muis van daarnet. *(Gelach)*

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Dames en heren, ik vind het een heel interessante discussie om vanuit de oppositie te blijven volgen. Deze show wordt regelmatig opgevoerd. Er is de frustratie vanuit deze Vlaamse Regering over de acties en reizen die Pieter De Crem als staatssecretaris voor Buitenlandse Handel al dan niet onderneemt, samen met de premier. De bevoegdheids- en taakverdelingen in de twee regeringen met dezelfde meerderheid leveren een cinema op van formaat.

Ik heb een aantal zeer concrete vragen omdat dit een blijvend item is en om er voor eens en altijd een antwoord op te krijgen. U zegt dat afspraken afspraken zijn, maar dat u weinig kunt doen als men feitelijk handelt. Mag ik officieel noteren dat er spanning is wat betreft buitenlandse handel tussen de Vlaamse en Federale Regering?

Mevrouw de Bethune heeft gewezen op de mogelijkheid om elkaar op de hoogte te brengen van de buitenlandse reizen. Is er tussen de beide regeringen een instrument om elkaar op de hoogte te brengen van de verschillende buitenlandse reizen? Is er een mogelijkheid tot inspraak wederzijds? De heer De Croo zei dat het niet uitmaakt of de kat grijs of wit is, als ze maar muizen vangt, als de internationale handel maar op gang komt, als we maar exporteren, als de investeringen maar komen. Is er mogelijkheid tot betrokkenheid?

U verwijst naar een werkgroep die zal worden opgericht om “een poging te ondernemen om te coördineren”. Aan welke werkgroep denkt u dan? Wanneer zal die er komen? Hoe transparant zal de werking ervan zijn?

Is er enige onduidelijkheid over de bevoegdheden? Ik hoor van deze meerderheid dat dit niet het geval is en dat er duidelijke afspraken zijn. Anderzijds is er de staatssecretaris die andere geluiden laat horen. Voorzitter, ik weet dat u die geluiden ook hoort en dat u heel graag de verschillende entiteiten wilt samenbrengen om dit te doorgronden en om ons op internationaal platform wat minder belachelijk te maken met de interne bevoegdheidstwisten. Ik wil als deelstaatsenator uw vraag met veel plezier ondersteunen. Ik vraag u om uw initiatief voort te zetten.

Is er ruzie over de bevoegdheden tussen de verschillende regeringen van dezelfde meerderheid?

Rik Daems (Open Vld): We zullen de debatten van verschillende huizen niet naar hier brengen, maar ik wil nog een element toevoegen. Het zou toch mogelijk moeten zijn – wars en los van de ‘verflarding’ zoals de heer De Croo het noemt – om een jaarschema te hebben waarop te zien is wie waar is. Ik heb het dan niet alleen over Vlaanderen, Wallonië, Brussel en België, maar ook over de provincies en grote steden. Men vergeet vaak dat belangrijke economische missies ook uitgaan van steden, en dat is maar goed ook. Bij de provincies kunnen we enkele bedenkingen maken.

Is het zinvol dat er desgevallend vanuit de Vlaamse Regering een initiatief wordt genomen, al was het maar om een soort gecoördineerde agenda te hebben? In principe is dat niet onmogelijk omdat naar mijn bescheiden ervaring sowieso de regionale afgevaardigde daarvan op de hoogte is en de ambassade ook. In principe is die informatie beschikbaar. De vraag is of het haalbaar is om dat in een schema te gieten.

Deze vraag staat los van de bevoegdheidsverdeling. U kent mijn mening daarover en die is duidelijk: buitenlandse handel en het aantrekken van investeringen is wel degelijk een regionale bevoegdheid. Voor mij bestaat daar geen onduidelijkheid over.

Misschien kunnen we daar zelfs iets aan doen vanuit deze commissie.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Er zijn interessante beschouwingen gemaakt. Het is goed dat de heer De Croo nog eens heeft herinnerd aan de institutionele atoombom waarmee Moureaux heeft gedreigd als de dag zelf niet de beslissing viel om de wapenhandel te regionaliseren. Aan Franstalige kant kan men nog altijd een beetje meer dan aan Vlaamse kant.

Mijnheer De Croo, we wisten al dat u 7 op 7 werkt. Dat uw werkdagen samenvielen met de islam, was mooi meegenomen. (*Gelach*)

Herman De Croo (Open Vld): Ik ging soms ook op de sabbat.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik weet dat het 7 op 7 en 24 op 24 is bij u, sabbat of andere rustdagen hebben u niet tegengehouden om te werken.

We hebben met de gewesten al een aantal initiatieven genomen. Vorig jaar hebben we al bereikt dat er voor de inkomende missies ten minste een mededeling gebeurt van de agenda. Dat gebeurt nog niet voor de uitgaande missies. Het probleem ligt niet aan Vlaamse kant. We zijn volledig transparant. Op de website van FIT staan alle missies. In juni 2015 stonden de missies voor 2016 al op de website. Federaal zijn die niet te vinden. Ik had die niet en kreeg die niet.

Op 22 oktober hebben we op voorstel van de gewesten voor het eerst verkregen dat er een mededeling zou komen van de missies van de federale overheid. Ik heb u voorgelezen wat staatssecretaris De Crem me heeft meegedeeld. Dat is zeer summier. Er staat geen programma op, alleen een datum en een periode. Dat is onvoldoende. Wij zijn bevoegd. U kunt wel zeggen dat de kat en de kleur er niet toe doen, maar wij hebben de expertise, de middelen en de mensen. FIT krijgt die informatie niet door. Als er een missie van de staatsecretaris is en als er interessante investeringscontacten zijn, dan zou het toch maar logisch zijn dat BIE, AWEX of FIT die informatie krijgen. Wij hebben die teams en doen dat zeer goed. We komen allemaal geregeld in contact met buitenlandse investeerders die zeer tevreden zijn over de manier waarop ze begeleid zijn, vanaf het prille begin tot enkele jaren later wanneer de investering effectief wordt uitgevoerd. Dat vraagt professionele teams.

Ik zal niet zeggen dat onze FIT'ers die toevallig bij een gesprek aanwezig zijn, geen informatie hebben, maar zulke zaken moeten opgevolgd kunnen worden. Wat baat het om een missie te doen om potentiële investeerders aan te trekken, als het betrokken gewest dat de expertise in huis heeft en de troeven kan uitspeelen niet op de hoogte is? Als wij naar het buitenland gaan, vragen we uiteraard aan het federale niveau om mee te gaan, om de arbeids-, sociaal- en fiscaalrechtelijke zaken toe te lichten. Omgekeerd zou het ook maar logisch zijn dat als het federale niveau gaat, de gewesten meegaan om toelichting te geven. Op dat terrein moeten we nog enorm veel winnen.

Ik heb met de premier gesproken naar aanleiding van de staatsbezoeken die hij heeft aangekondigd om in het buitenland het imago van België toe te lichten en toelichting te geven bij fiscaliteit enzovoort. Ik heb van hem vernomen wat hij precies wil doen en dat is volkomen correct. Ik heb hem mijn voorstel gedaan: als hij in de rand van die bezoeken bedrijven ontmoet, zou het logisch zijn dat de deelstaten daarbij worden betrokken en mee aan tafel kunnen zitten. Ik heb daar nog geen antwoord op gekregen, maar ik vermoed dat we dit in dialoog zullen kunnen doen.

Zoals de heer van Overmeire zegt, zit het probleem bij pure business-to-businessmeetings. Dan zit men wel op het terrein dat volkomen toekomt aan de deelstaten. Mijn zorg is daar dat de professionele omkadering en begeleiding ontbreekt. Ik denk niet dat achter het federaal secretariaat voor buitenlandse handel een machine staat zoals het FIT.

We hebben vorig jaar een eerste stap gezet door de inkomende missies aan elkaar mee te delen. Nu hebben we de stap gezet om onze agenda's te delen voor buitenlandse missies. Minister Marcourt heeft namens de gewesten dat voorstel gedaan, en dat is aanvaard op 22 oktober. Wat mij betreft, moet het meer zijn. We moeten op een volwassen manier kennis kunnen delen en weten waarop het precies aankomt. We zijn het er allemaal over eens dat buitenlandse handel van vitaal belang is.

Mijnheer De Croo, ik ben blij dat u de 24 miljard euro naar Wallonië beschouwt als buitenlandse handel. Daarmee kunnen we het cijfer dat we nu hebben van 294 miljard euro optrekken met dat bedrag. Dat betekent dat Vlaanderen een export heeft van 318 miljard euro, wat een recordcijfer is. *(Gelach)*

De Nationale Bank hanteert tot nu toe die normen niet. Als Herman De Croo het zegt, zullen we vanaf nu de statistiek-De Croo hanteren en zeggen dat ons cijfer met 24 miljard euro is toegenomen. *(Gelach)*

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

Karim Van Overmeire (N-VA): Het klopt dat de ondersteuning van de bedrijven essentieel is. Dat kan maar als iedereen binnen zijn bevoegdheden samenwerkt.

De oneliner van de kat en de muizen is leuk gevonden, maar zo werkt het niet. Als elk bevoegdheidsniveau in dit land maar wat doet, als morgen het federale niveau scholen begint te bouwen en de steden en gemeenten zich bezighouden met defensie, dan kom je uiteindelijk in complete chaos. De bevoegdheidsregels zijn duidelijk voor iedereen die wil lezen. Het is essentieel dat die worden gevolgd. Op die manier kan tot samenwerking worden gekomen ten bate van de Vlaamse, Brusselse en Waalse bedrijven.

De voorzitter: Het probleem is dat als de katten met elkaar bezig zijn, ze de muizen vergeten. (*Gelach*)

De vraag om uitleg is afgehandeld.